

Przerwa w rokowaniach paryskich

Denerwujące oczekiwanie na decyzję Włoch

PARYŻ, 17.8. (PAT.) Rozmowy przedstawicieli państw, które miały się odbyć dzisiaj rano, zostały odroczone. Być może, iż odbędą się one popołudniu.

PARYŻ, 17.8. (PAT.) Agencja Havasa donosi, że jak się zdaje — chwilowe przerwanie rokowań trzech mocarstw miało na celu umożliwienie baronowi Aloisowi naradzenia się z Rzymem. W dniu wczorajszym przedstawiono mu jakoby następującą propozycję: Praktyczne rozszerzenie istniejących traktatów, dotyczących Abisynji, głównie na korzyść Włoch, zorganizowanie bardziej aktywnej współpracy trzech mocarstw oraz przyznanie Włochom pewnych gwarancji politycznych, dotyczących bezpieczeństwa w koloniach i bezpieczeństwa obywateli włoskich w Abisynji.

PYTANIA

PARYŻ, 18.8. Par. Agencja Havasa donosi: Zapytania, skierowane do Mussoliniego za pośrednictwem Aloisiego, na które oczekiwanie jest odpowiedzi, dotyczą po pierwsze sugestii francuskich, a po drugie postulatów brytyjskich. M. jn. są to pytania następujące:

1) jakich gwarancji żądają Włochy dla bezpieczeństwa swoich kolonii, sąsiadujących z Abisynją, 2) jakich gwarancji chcą Włochy dla bezpieczeństwa swoich obywateli w Abisynji.

Podczas gdy koła brytyjskie zachowują stanowisko opozycyjne wobec żądań politycznych Włoch, Włochy nalegają na stronę poli-

tyczną ustępstw w Abisynji, powołując się na traktaty. Delegacja włoska wręczyła wczoraj w tej sprawie notę delegacjom francuskiej i brytyjskiej.

PÓJDIEMY NAPRZÓD!
RZYM, 17.8. PAT. Mussolini dziś niespodziewanie udał się samochodem w towarzystwie wiceministra wojny generała Baisrocchi i sekretarza generalnego partii Starace do Isernii (pod Neapolem), by przyjąć rewję dywizji ochotniczej „23 marca” przed odjazdem jej do Afryki Wschodniej. Mussolini wygłosił do żołnierzy krótkie przemówienie następującej treści:

— Pójdziemy naprzód aż do urzeczywistnienia imperium faszystowskiego. Wiem, że spełnię swój obowiązek z żelazną dyscypliną aż do osiągnięcia ostatecznego celu.

RZYM, 17.8. (PAT.) — Hr. Galeazzo Ciano, minister prasy i propagandy, zięć Mussoliniego, został powołany do szeregów i 24 sierpnia udaje się do wschodniej Afryki w stopniu kapitana - lotnika. Ciano zachowuje jednak swe stanowisko ministra.

ZULUSI DOSTARCZA PULK ABISYNJI

LADYSMITH, 17.8. PAT. Wódz Zuluszów szepetu Amakolwa (w Natalu) Walter Kumalo zawiadomił dziś cesarza Abisynji, że w razie wojny z Włochami dostarczy mu cały pułk Zuluszów. Należy dodać, że Kumalo walczył w czasie wielkiej wojny na czele oddziałów afrykańskich na froncie francuskim.

DORADCA NEGUSA

ADDIS ABEBA, 18.8. (PAT.) Dedzasnierz Balca, jeden z byłych uczestników bitwy pod Adugą, skazany przed paru laty za udział w spisku, ułaskawiony w maju 1935 roku, obecnie został mianowany doradcą cesarza.

Zydzi protestują Przeciwko udziałowi Ameryki w olimpiadzie berlińskiej

NOWY JORK, 18.8. Żydzi amerykańscy prowadzą intensywną kampanię przeciw udziałowi sportowców amerykańskich w przyszłorocznej Olimpiadzie w Berlinie.

W olbrzymiej sali Madison Square Garden odbył się wiec, na

który przybyło około 20 tys. osób, przeważnie żydów i komunistów. Na wiecu tym uchwalono pod adresem amerykańskiego Komitetu Olimpijskiego protest przeciw wysłaniu drużyny amerykańskiej do Berlina.

Czy się odbędzie

Konferencja morską

WASZYNGTON, 18.8. (PAT.). Departament stanu stwierdza, że nie otrzymał od rządu brytyjskiego zaproszenia na ewentualną konferencję morską. Ambasador Stanów Zjednoczonych w Londynie przesłał do departamentu stanu oświadczenie brytyjskiego ministra spraw Zagranicznych,

złożone przedstawicielom prasy, zawierające zaprzeczenie wiadomości z Tokio o otrzymaniu tam rękoma zaproszenia na konferencję morską w Londynie.

Minister Hoare oświadczył iż przed zwołaniem konferencji muszą być zorganizowane rozmowy przygotowawcze.

Nowa ordynacja wyborcza na Litwie

RYGA, 18.8. (PAT.). Z Kowna donoszą: Litewski dziennik urzędowy z dnia 16 sierpnia ogłasza postanowienie nowej ordynacji wyborczej do sejmiku kowieńskiego i sejmiku kłajpedzkiego. Według nowej ordynacji wyborczej czynne prawo wyborcze posiadają osoby, które przekroczyły 24 rok życia (dawniej 20 lat). Bieżące prawo wyborcze przysługują od lat 30 (dawniej 24). Ordynacja pozbawia prawa wyborczego

osoby, które uzyskały obywatelstwo litewskie drogą naturalizacji oraz osoby należące do organizacji, mających na celu zwalczanie państwowości litewskiej.

Wybory do sejmiku kłajpedzkiego wyznaczone zostały na 29 września. Ponieważ jednak na dzień ten przypada żydowski nowy rok, rabinat litewski zwrócił się do rządu z prośbą o przesunięcie wyborów o jeden dzień.

Powiększenia floty szwedzkiej domagają się szwedzkie koła wojskowe

SZTOKHOLM, 18.8. (CP). Szef generalnego sztabu szwedzkiej floty, admirał Lübeck w memorjał wniesionem do rządu szwedzkiego, w którym mówi o potrzebach floty, które muszą być uwzględnione w przyszłym roku budżetowym mówi o powadze sytuacji międzynarodowej i wskazuje na wypływającą z niej konieczność zorganizowania obrony Szwecji tak, aby można było zapewnić neutralność państwa. — Szwedzi admirał mówi, że bezpieczeństwo państwa wymaga, aby wzmocniona została flota służąca do ochrony wybrzeży. Doskonałe

opanzerzone okręty z ciężką artylerią i odpowiednią obroną przeciw samolotom mają być jądrem takiej floty.

Admirał domaga się, aby niezwłocznie rozpoczęto budowę takiego pancernika, któryby zastąpił przestarzałego pancernika „Oskar II”. Równocześnie domaga się budowy dwu łodzi podwodnych. Również przeciwnością artylerii we wszystkich portach szwedzkich powinna być rozszerzona. Wszystkie okręty szwedzkie jego zdaniem powinny być wyposażone w odpowiednie działła.

Olbrzymie manewry włoskie z udziałem 500 tys. żołnierzy

RZYM, 18.8. PAT. Prasa obficie komentuje doniosłość manewrów sierpniowych, w których weźmie udział 500 tys. ludzi. Manewry te odbędą się w 4 rejonach: górnej Adygi, strefy Friuli, strefy korpusu armii Medjolan oraz strefy korpusu armii Neapolu i Bari. W manewrach 4-go rejonu wezmą m. in. udział dywizje zmobilizowane dla Afryki Wschodniej oraz jedna dywizja szybka. Korpus medjolański odhycać będzie manewry w prowincji Brescia w terenie górzystym. Udział wezmą tam: dywizja alpejska i 3 dywizje piechoty. Ćwiczenia te związane będą pod względem organizacyjnym i strategicznym z manewrami w górnej Adydze. W rejonie górnej Adygi manewry będą miały specjalne znaczenie i wezmą w nich udział najwyższe władze wojskowe, szkoły wojskowe oraz wyżsi oficerowie sztabu generalnego.

W manewrach tych przewidzianych jest 8 dywizji, mianowicie: 3 dywizje piechoty, 2 dywizje alpejskie, 2 dywizje szybkiej i jedna całkowicie zmotoryzowana. Szczególna rola podczas tych manewrów przypada ma zmotoryzowanej dywizji Trento, złożonej z 2 pułków piechoty na samochodach. W skład jej wchodzić będzie ponadto zmotoryzowany pułk artylerii, batalion wozów pancernych i kompania karabinów maszynowych na motocyklach.

Echa katastrofy na jeziorze Wulping

BERLIN, 18.8. (PAT.). W związku z głośnie swego czasu katastrofą na jeziorze Wulpingsee, w której zginęło 12 osób, sąd w Olsztynie skazał dzierżawcę łodzi za nieumyślne spowodowanie katastrofy na 2 lata więzienia, zaś kierownicę łodzi na półtora roku więzienia.

Przestępstwa dewizowe

BERLIN, 18.8. (PAT.). Sąd karny w Berlinie skazał wczoraj za przestępstwa dewizowe poddażnego duńskiego nazwiskiem Kruse - Madsen na 6 miesięcy więzienia i 1500 mk. grzywny.

„Dobrowolna“ ofiara

Wojna o miejsce na cmentarzu żydowskim

Przed dwoma tygodniami zmarł w Warszawie Rubin Zwaigenhoft (Kilińskiego 1), którego córki, gdy zwróciły się do zarządu cmentarza żydowskiego o wydanie miejsca na cmentarzu — spotkały się z żądaniem zapła-

nia za pogrzeb najpierw 50.000 zł., a następnie — po targach — 25.000 zł. tytułem „dobrowolnej ofiary” na rzecz gminy. Poza tym żądano 1.500 zł. na pokrycie składek gminnych, 1.000 zł. na koszty pogrzebu i 200 zł. za karawan.

Córki Zwaigenhofta odmówiły zapłacenia tak wygórowanej sumy. Ponieważ rozmowy z przedstawicielami zarządu cmentarza nie prowadziły do celu, sprawą zajął się adw. W. Magalif. Jego interwencja odniosła taki skutek, że zarządcy cmentarza żydowskiego ograniczyli swe żądania do następujących sum: 3.000 zł. „dobrowolna” ofiara, 1.500 zł. za pogrzeb i 200 zł. za karawan.

Córki zmarłego musiały ostatecznie tę sumę wpłacić. Tymczasem w dniu pogrzebu, gdy zwłoki znalazły się na cmentarzu żydowskim na Bródnie, zjawił się jeden z członków zarządu cmentarza i nie pozwolił zwłok pogrzebać, zasłaniając to

zarządzenie jakimś pretekstem. Nie wypełniono również zlecenia władz administracyjnych, do których córki się odwołały z prośbą o interwencję, wezwano natomiast córki do zarządu i żądano raz jeszcze wpłacenia dodatkowo 10.000 zł. jako „dobrowolna” ofiara, oraz podpisanie oświadczenia, że nie będą wnosili skarg na zarząd cmentarza. Dopiero po wypełnieniu tych żądań, znaleźli się grabarze i zwłoki pochowano.

Uznając takie praktyki zarządu cmentarza za wymuszenie, córki Zwaigenhofta wystąpiły przez swego adwokata ze skargą do prokuratora. Dochodzenie prowadzi już urząd śledczy. Jako członkowie zarządu cmentarza żydowskiego na Bródnie, wciągnięci do omawianej sprawy, figurują: Moszek Lerner (Bagatela 10), Szulim Kaminer (Pawia 11) i Zygmunt Goldfaß (Sienna 42).

Obrażony mikado

Protest Japonii przeciwko ośmieszeniu cesarza w prasie amerykańskiej

NOWY JORK, 18.8. (PAT.). — Niesłychaną wrzawę w całej prasie amerykańskiej wywołały depesze z Tokio, donoszące, że rząd Mikada polecił swemu ambasadorowi w Waszyngtonie zaprotestować w dep. stanu przeciw ośmieszeniu Mikada w pismach amerykańskich.

Chodzi tu o karykaturę, która ukazała się w „Vanity Fair”, wyobrażającą Mikada ciągnącego

taczkę, na której spoczywa pokojowa nagroda Nobla. Prasa amerykańska wystąpiła przeciw srogiej ingerencji w dziedzinę wolności prasy.

Obecnie ukazał się w ostatnim wydaniu „Vanity Fair” list redaktora tegoż pisma do ambasadora Hirosi Saite w Waszyngtonie, przeproszający za mimowolne obrażenie uczuć narodu japońskiego.

Wyrok sadu w B. denji na młodą katoliczkę

BERLIN, 18.8. (PAT.). Jak donoszą z Tauberbischofsheim (Badenja), tamtejszy sąd krajowy skazał pewną kobietę oraz jej brata na 2 miesiące więzienia za zerwanie z bramy ich domu na-

lepionego plakatu propagandowego z hasłami: „narodzie niemiecki obudź się”.

Skazana należała, jak głosi komunikat do kongregacji katolickiej młodych niewiast.

Przemyt dla przyjemności

Osobliwe zamiłowania p. Marquet

PARYŻ, 18.8. PAT. Właścicielka dużego magazynu aparatów radiowych w Paryżu, pani Marquet, stanęła wczoraj przed sądem śledczym w sprawie nadużyć celnych w Hawrze. Oświadczyła ona w zeznaniach, że prze-

wóz aparatów kontrabandą traktuje jako przyjemność, a poza tym chciała wpłynąć na pociągnięcie aparatów radiowych, które, jej zdaniem, są we Francji za drogie. Sędzia śledczy po przesłuchaniu skazał p. Marquet aresztować.

Rozruchy w Amsterdamie

AMSTERDAM, 18.8. (PAT.). Wczoraj wieczorem, gdy członkowie partii narodowo - socjalistycznej usiłowali rozpocząć akcję propagandową, napadł na nich tłum, złożony z elementów lewicowych. Przybyłe na miejsce bójki oddziały policyjne powitały przez tłum kamieniami.

Położenie policji stało się tak groźne, że dopiero przy użyciu broni palnej udało się przywrócić spokój.

Czy w czasie strzelaniny były jakie ofiary w ludziach, nie zostało jeszcze ustalone. Jest nader prawdopodobne, że komunisty zaopiekowali się sami rannymi, nie chcąc pozostawiać ich w ręku władz bezpieczeństwa.

Nowe pociągi motorowe na P.K.P.

Wraz z wprowadzeniem w przyszłym miesiącu jesiennego rozkładu jazdy, zostaną uruchomione nowe pociągi motorowe na kilku liniach P. K. P.

kłóre obsługują wagony czterosiowe o szybkości maksymalnej 120 km/godz.

Dyrekcja wileńska otrzyma 5 wagonów dwuosobowych z silnikami o mocy 100 km do obsługi linii rozchodzących się promieniście z Wilna do Grodna, Zawias, Lidy i Nowowilejki. Wagony te zastąpią dotychczasowe pociągi parowozowe.

Fabryki wagonów pracują obecnie w przyspieszonym tempie nad wykończeniem jeszcze 23 wagonów motorowych, które mają być gotowe w końcu bieżącego lub z początkiem przyszłego roku.

Dyrekcji radomskiej przydzielono wagony motorowe 4-osiowe o szybkości maksymalnej 80 — 85 km/godz. na linie „Skarżysko — Ostrowiec — Sandomierz”.

Zamknięcie wjazdu przez ul. Grójecką

Dyrekcja toruńska, która posiada 13 motorowych zespołów 2-wagonowych otrzyma jeszcze dwa takie zespoły, co pozwoli jej na motoryzację linii Gdynia — Puck — Hel.

Zarząd Miejski rozpoczął roboty przy regulowaniu ul. Grójeckiej. Roboty wykonywane są obecnie na odcinku od ul. Opaczewskiej do granicy miasta. Cały ten odcinek uzyska gładką nawierzchnię, mianowicie: drobną kostkę granitową. W związku z tem, na mocy zarządzenia starostwa grodzkiego południowo-warszawskiego, od poniedziałku, 19 b. m., dojazd do miasta od strony szosy krakowskiej odbywać się będzie drogą na Raków do stacji kolejowej Włochy, a dalej ul. Sieradzką, Wolską do Towarowej.

W nowym jesiennym rozkładzie jazdy przewidywana jest również jedna para pociągów motorowych na linii Warszawa — Katowice i trzy pary dotychczas kursujących pociągów motorowych na linii Warszawa — Łódź, i zaproszonych gości wolny.

Odpowiednie tablice informacyjne są obecnie ustawiane.

Skazanie księdza w Gliwicach

który nie chciał naruszyć tajemnicy spowiedzi

GLIWICE, 18.8. W piątek 16 b. m. odbyło się kilka rozpraw przed specjalnym sądem w Gliwicach. Przed trybunałem odpowiadali m. in. proboszcz katolickiej parafii Ługniany w pow. opolskim, ks. Franciszek Choroba.

Według aktu oskarżenia jedna z jego parafianek w czasie spowiedzi zapytała księdza prywatnie o radę, czy może posłać swego syna do obozu na roczne wiejskie roboty. Ks. Choroba prywatnie odradzał jej, twierdząc, że chłopiec wśród protestantów osłabi swą katolicką wiarę. Mąż tej parafianki dowiedziawszy się o tem zawiadomił niemiecką policję polityczną.

Przeciwko księdzu wygotowano akt oskarżenia. Prokurator domagał się surowego wyroku na ks. Chorobę, twierdząc, że rząd w Niemczech musi się bronić przed „politycznym katolicyzmem”. Według jego twierdzenia,

ks. Choroba wyraził się ujawnić o urzędach państwowych do jakich należą po wsiach obozy pracy. Zdaniem prokuratora jest to podżeganie przeciwko państwu i jego urzędom. Sąd skazał ks. Chorobę na 2 miesiące więzienia i 500 marek grzywny.

W motywach tego wyroku podkreślił przewodniczący, iż wyrażenie się oskarżonego mogło osłabić zaufanie do państwa. Tego rodzaju bowiem krytyka budzi nieufność do obecnego systemu rządowego w Niemczech. Poza tem surowy ten wyrok ma być ostrzeżeniem dla innych księży, by nie krytykowali instytucji narodowo - socjalistycznych.

Ks. Choroba w czasie rozprawy zasłaniał się tajemnicą spowiedzi, oświadczaając, że jako obywatel niemiecki spełnia należące do wszystkich swe obowiązki narodowe. Nic to mu jednak nie pomogło, surowy wyrok zapadł.

Cyganie — mordercy

Wyrok skazujący w Pszczynie

PSZCZYNA, 18.8. — Ośmy i ostatni dzień sensacyjnej rozprawy w Pszczynie przeciw bandzie Cyganów, mających na sumieniu potrójne morderstwo pod Miedzą, minął pod znakiem gorącego wyroku.

Punktualnie o godz. 11 wchodzi na salę trybunał. Wszyscy wstają i wśród natężonej ciszy przerywanej płaczem rodzin, pozostałych po zamordowanych: po leńciance s. p. Pastelskim, listonoszu s. p. Głowiak i gajowym s. p. Masnym, przewodniczący odczytał wyrok, mocą którego sąd skazuje:

Burjańskiego Czenieka pseud. „Moryc” na łączną karę w wysokości 15 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich i praw honorowych na przeciąg 10 lat, Daniela Józefa,

pseud. „Alfreda” na karę łączną 15 lat więzienia, utratę praw publicznych, obywatelskich i honorowych na przeciąg 10 lat, Szeterloka Józefa na karę łączną dożywotniego więzienia, utratę praw publicznych, obywatelskich i honorowych na zawsze, Burjańskiego go Bernarda, pseud. „Rysiek” na łączną karę 4 lat więzienia, Antoniego Burjańskiego na łączną karę 4 lat więzienia, Burjańskiego Daniela, pseud. „Wincent” na łączną karę 4 lat więzienia, Andrzeja Richtera, pseud. „Emila” na łączną karę 4 lat więzienia, Burjańskiego Franciszka, pseud. „Helinasz” na łączną karę przez 3 lata więzienia, Józefa Hamerloka na karę więzienia przez 10 miesięcy, Polloka II Rudego — na umieszczenie w zakładzie popraw czym.

Zarazem na poczet kar wymierzonych wlicza się areszt tymczasowy Burjańskiemu Bernardowi (Ryskowi), Burjańskiemu Danielowi (Wincentowi), Richterowi (Emilowi), Burjańskiemu Antoniemu (Kufarczowi), Burjańskiemu Fr. (Helinaszowi), Józefowi Hamerloki.

Prokurator i obrona zapowiedzieli apelację od wyroku. Wszyscy oskarżeni zostaną jeszcze dzisiaj odtransportowani do więzień w Katowicach i Mysłowicach. Taki epilog sądowy znalazła zbrodnia, dokonana przez zorganizowaną bandę Cyganów.

Przegląd Oszczędnościowy

Wyszedł z drugu Nr. 7 kwartalnika „Przegląd Oszczędnościowy”. Na bogatą treść numeru składają się następujące artykuły: „Oszczędność a ubezpieczenie na życie” — przez dr. H. Grubera, „Rynek finansowy a koniunktura” — dr. Z. Witkowskiego, „Rachunki bieżące a nowy kodeks handlowy” — J. Kwiecińskiego, „Towarzystwo Oszczędności z 1827 r.” — C. Łagiewskiego i inne. Poza tem: Kronika z ilustrowanym sprawozdaniem z III Kongresu Oszczędnościowego w Paryżu, Rozmaitości, Drobne Wiadomości, Statystyka i Bibliografia.